

σως ἀμέσως οἱ πληθυσμοὶ ποὺ βρίσκονται κοντὰ στὰ σύνορα, πρὶν προφτάσῃ καὶ δυναμώσῃ ἡ ἐθνικὴ εὐαισθησία ποὺ δὲν ἐπιτρέπει συνοριακὰς ἀλλαγές. Γιὰ κάθε ἐντεχέμενο δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι τὸ σῦνέρο τῆς Βουλγαρίας νὰ σπρώξῃ πολὺ τὰ σύνορα τῆς πέραν τῆς ἐλληνοβουλγαρικῆς γλωσσικῆς γραμμῆς Μαρίτσα—40 Κλησιές, γιατί ἐνῶ στὴ Μακεδονία οἱ πληθυσμοὶ εἶναι ὅλο ἀνακατωμένοι, στὴ Θράκη δύσκολο θὰ βρεθῇ βουλγαρικο χωριὸ πέραν τῆς λεγομένης γραμμῆς.

Ἀπὸ τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀχώριστο εἶναι καὶ τὸ ζήτημα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ νομίζουμε πὼς σῦνέρονε στὴν Αὐστρία νὰ μείνῃ ἡ πολιτεία αὐτὴ στὰ χέρια τῆς Ἑλλάδας καὶ νὰ μὴν πέσῃ στοὺς Σλάβους. Τὴ σῦνέρονε μάλιστα νὰ μὴ γίνῃ μῆτε οὐδέτερη, γιατί τότες θὰ εἶναι μιὰ εὐκαιρία γιὰ τὰ Κράτη ποὺ ἔχουνε μεγαλῆτερο στόλο ἀπὸ τὴν Αὐστρία νὰ ρίξουν τὰ δίχτια τους γιὰ καλὰ. Μὰ καὶ γιὰ τὴ Βουλγαρία δὲν ἔχει τόση σημασία ἡ Θεσσαλονίκη. Οἱ Ἕλληνες ζητοῦνε μὲ τὴν κατοχὴ τῆς Θεσσαλονίκης νὰ διατηρήσουν τὴ συγκοινωνία μὲ τὸν Ἑλληνισμὸ τῆς Θράκης καὶ τῆς Μακεδονίας, ἐνῶ οἱ Βουλγαροὶ φτάνει νὰ βγοῦνε στὸ Αἰγαῖο καὶ αὐτὸ τὸ μποροῦνε πάντα μὲ τὴ γραμμὴ Σόφια—Κιουσταντίλ—Τζούμα—Νευροκόπι ποὺ θὰ μείνῃ σ' αὐτοὺς, καὶ ἂν ἀκόμα ἐνωθοῦνε μὲ τὴν Ἑλλάδα τὰ μέρη τῆς Σέρρας καὶ τῆς Δράμας.

Κ' ἐπειδὴ τὸ ζήτημα τῶν Στενῶν καὶ τῆς Πόλης θὰ μείνῃ γιὰ τὴ μελλούμενη ἐποχὴ, μᾶς μένει τὸ ζήτημα τῶν Νησιῶν. Τόση σημασία ἔχει τὸ ζήτημα τοῦτο γιὰ τὴν Ἑλλάδα ὥστε ὁ Βενιζέλος ὁ ἴδιος ἀνάλαβε στὴν Λόντρα νὰ τὸ ξηγήσῃ, γιὰ ν' ἀποδείξῃ τὰ δικαιώματα τῆς Ρωμοσύνης σ' ὅλο τὸ Ἀρχιπέλαγο ἀπὸ τὴ Θάσο στὸ Καστελλόριζο, ἀπὸ τὴν Τένεδο στὴν Κρήτη. Πολλὰ θεωρεῖς μπορεῖ νὰ βγοῦνε στὸ φῶς. Ὅμως πρόκειται νὰ δοῦμε τί εἶναι τὸ σωστότερο. Μήπως εἶναι τὸ σῦνέρο τῆς Τριπλῆς συμμαχίας νὰ σπρώξῃ τὴν Ἑλλάδα, ποὺ ὀξὺν ἀπὸ τὴ φασαρία τῆς Ρόδου καὶ τῆς Ἀστυπάλαιας, εἶχε στενὴ φιλία μὲ τὴν Ἰταλία, πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἀντάντ; Τὸ ζήτημα εἶναι ἢ νὰ γίνῃ ἡ ἐνωσις τώρα μαζὶ μὲ τίς ἄλλες προσάρτησεις, ἢ ἀργότερα, σὰ θὰ φανερωθῇ ἡ Ἰταλία πὺθ μιστῇ καὶ ἀπὸ τὴν Τουρκία. Μήπως ὑπάρχει κανεὶς ποὺ νομίζει πὼς μποροῦνε στὰ νησιά ν' ἀλλάξῃ ἡ γλῶσσα, ποὺ μετὰ 500 χρόνια Τουρκικῆς σκλαβιάς σώζονται ἀκόμα ἀρχαῖες καὶ Ὀμηρικὲς λέξεις; Μήπως νομίζει κανεὶς πὼς ἕνας λαὸς ποὺ δὲν ἔχασε τὰ ἰδανικά του μὲ ὅλες τίς σφαγὰς (Χιὸ 1822 καὶ ἄλλα) μπορεῖ ν' ἀλλάξῃ γνώμην μὲ κατατρεμοὺς καὶ στρατιωτικοὺς νόμους; Κι ὅμως ὑπάρχουνε τέτοιοι. Ἐτσι

βλέπομε σ' ἓνα Ἰταλικὸ φύλλο πὼς βέβαια καὶ ἀκόμα στὰ νησιά ἐπικρατεῖ ἡ ρωμαϊκὴ γλῶσσα, ἔμεις οἱ χωροφύλακες ποὺ βρίσκονται κεῖ πέρα δῶσανε καταπληχτικὴ διάδοσιν στὰ Ἰταλιάνικα. Μερικὰ ἀπὸ τὰ νησιά, ὅσο καὶ ἂν βρίσκονται κάτου ἀπὸ τὴν Ἰταλικὴν κατοχὴν, διοργανώσανε μοναχὰ τους Ἑλληνικὴν διοίκησιν. Καὶ καλὰ, ὅσο ἡ Εὐρώπη δὲν ἤθελε νὰ λευτερώσῃ τὰ νησιά! Ὅμως τώρα ποὺ λευτερωθήκανε ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, μπορεῖ νὰ κάμῃ πόλεμον γιὰ νὰ ξαναὑποδουλώσῃ λαὸ λευτερωμένο; Γι' αὐτὸ τὸ καλῆτερον εἶναι ν' ἀφίσῃ ἡ Εὐρώπη στὴ διάθεσιν τῶν νησιωτῶν νὰ διαλέξουν αὐτοὶ ποιὰ διοίκησιν προτιμοῦν, τὴν Τουρκία, τὴν Αὐτονομία ἢ τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ Ἀγγλία, ἡ προστάτισσα τῆς Κύπρου, ποὺ ἔχει 80 στοὺς 100 Ρωμιούς, φώναξε στὴ Λόντρα τὸν Ἀρμοστὴ τοῦ νησιοῦ γιὰ νὰ συζητήσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσῃς του μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ἐχουμε τὸ προηγούμενον τῆς Ἰονικῆς πολιτείας καὶ δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε πὼς ἡ θέσις τῆς Κύπρου εἶναι ὅμοια. Τὴν Κύπρο ἡ Ἀγγλία τὴν πῆρε στὰ 1878 γιὰ ἐνέχυρον, πὼς ἡ Τουρκία θάκανε στὴ Μικρασία μεταρρυθμίσεις καὶ ἐπειδὴ βρισκότανε ἀγνάντια στὸν πορθμὸ τοῦ Σουέζ. Ποιὲς μεταρρυθμίσεις ἔκανε ἡ Τουρκία, βλέπομε ἀπὸ τὴ σημερινὴ κατάστασιν τῆς Ἀρμενίας καὶ ὅλης τῆς γύρω χώρας. Τώρα, μετὰ τὴν κατοχὴ τῆς Αἰγύπτου, δὲ χρειάζεται πιὰ τὴν Κύπρο ἡ Ἀγγλία καὶ γιὰ τοῦτο δὲ μᾶς φαίνεται παράξενον ποὺ συζητήσανε καὶ τὰ ἐπίσημα φύλλα τῆς Ἀγγλίας εὐνοϊκὰ τὸ κυπριακὸ ζήτημα.

Ἐτσι φτάνουμε στὰ συμπεράσματα.

1) Ἄ θέλει ἡ Αὐστρία ἡσυχία καὶ ἰσορροπία στὴ Χερσονήσός μας πρέπει νὰ φροντίσῃ νὰ μὴν ἀλληλοτρῶγονται τὰ μὴ σλάβικα στοιχεῖα, καθὼς ἡ Ἑλλάδα, ἡ Ρουμανία καὶ ἡ Ἀρβανιτιά.

2) Ἄ θέλει ἡ Αὐστρία σημαντικὸν πρόχωμον ἐνάντια στὸν Σλαβισμόν, τότες ἂς μὴν ἀφήσῃ τὴν Ἑλλάδα νὰ χαθῇ.

3) Ἄ θέλει ἡ Αὐστρία νὰ διατηρεῖ τὸ σπουδαιότερον (γιὰ νὰ μὴν ποῦμε τὸ μόνον) ἐμπορικὸν ἔδαφος, πρέπει τοὺς Ρωμιούς ποὺ ἴσα μὲ τώρα εἶχανε στὰ χέρια τους τὸ ἐμπόριον τῆς Ἀνατολῆς καὶ ποὺ θὰ ἔχουνε στὸ μέλλον μεγαλύτερη ἐξέλιξιν, καὶ μάλιστα μετὰ τὸν τωρινὸν πόλεμον, νὰ τοὺς ἔχῃ σύμμαχους πάντα καὶ ὄχι ὀχτρούς.

ΠΑΥΛΟΣ ΓΙΑΝΝΗΛΙΑΣ

— Στὸ ἐρχόμενον φύλλο θὰ τυπώσουμε μιὰ σειρά πρωτότυπα ποιήματα τοῦ Ν. Ποριώτη μὲ τὸν τίτλον «Οἱ νεκροὶ τῆς Ὠραίας». Τὰ ποιήματα τοῦ Ποριώτη εἶναι γραμμένα σὲ Σαπφικὸ μέτρο.